YTTRANDE

Dnr Ju2026/01595

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se

Stockholm den 23 oktober 2026

Ett statligt identitetskort

Sammanfattning

SPF Seniorerna stöder flera av utredningens förslag.

SPF Seniorerna förslår att passmyndigheten ska vara skyldig att erbjuda besök hos den ansökande för att ta upp ansökan hos denne.

5.1 Det ska införas ett statligt identitetskort

SPF Seniorerna stöder promemorians förslag att det ska införas ett statligt identitetskort.

Dagens situation, med flera identitetshandlingar som utfärdas av staten och flera identitetshandlingar som utfärdas av olika aktörer, är plottrig och svårförståelig samt ökar risken för missbruk. Genom att samla bestämmelser om det statliga identitetskortet och den statliga e-legitimationen i en och samma lag blir situationen lättare att överblicka och tillämpa.

5.2 Kortet ska utfärdas med eller utan resefunktion

SPF Seniorerna stöder promemorians förslag att ett statligt identitetskort ska utfärdas med eller utan funktion som resehandling.

Då det statliga identitetskortet förslås kunna utfärdas i två varianter – med eller utan funktion som resehandling – är det väsentligt att varianterna tydligt särskiljs för att undvika sammanblandning.

SPF Seniorerna
Box 380 63, 100 64 Stockholm [Hornsgatan 172, 117 28]
Tel 08-692 32 50 info@spfseniorerna.se
Org nr 88 80 00-2830 Pg 607678-0 Bg 5959-0182
www.spfseniorerna.se

5.4 Vilka myndigheter ska utfärda vilka kort?

SPF Seniorerna stöder promemorians förslag att det statliga identitetskortet ska utfärdas av passmyndigheterna.

Polismyndigheten har redan en uppbyggd verksamhet för utfärdande av pass och dess uppdrag för gränskontroll och brottsbekämpning kan vara fördelaktig för att motverka förfalskning och missbruk.

5.8 Ansökan ska göras personligen

SPF Seniorerna stöder promemorians förslag att en ansökan om identitetskort utan funktion som resehandling ska få göras genom bud, om sökanden på grund av sjukdom eller funktionsnedsättning är förhindrad att inställa sig personligen.

SPF Seniorerna förslår att passmyndigheten ska vara skyldig att erbjuda besök hos den ansökande för att ta upp ansökan hos denne.

Vi vill att promemorians förslag om begränsad möjlighet till ansökan genom bud kompletteras med en skyldighet för passmyndigheten att besöka den ansökande personen för att ta upp ansökan där och då ta ett ansiktsfoto och fingeravtryck.

Promemorians undantag från huvudregeln om personlig inställelse för ansökan bör kompletteras eftersom inte alla har möjlighet att ansöka genom ombud. Ansökan genom hembesök av passmyndigheten torde dessutom vara ett säkrare alternativ än ansökan genom ombud.

6.1 Den statliga e-legitimationen ska finnas på det statliga identitetskortet

SPF Seniorerna stöder promemorians förslag att den statliga e-legitimationen ska finnas på det statliga identitetskortet.

En statlig e-legitimation är efterlängtad. Dagens situation är problematisk eftersom det bara finns privata utförare och en av dem har en helt dominerande ställning. För att få ett BankID krävs att man är kund i någon av de banker som utfärdar BankID.

En statlig e-legitimation på högsta tillitsnivå skulle öka konkurrensen, minska sårbarheten, ge fler tillgång till e-legitimation och göra det möjligt för innehavarna att få tillgång till digitala tjänster i andra EU-länder vilka de i dag är utestängda från.

Medlemmar i SPF Seniorerna har uttryckt önskemål om alternativ till e-legitimation via skärm, det vill säga e-legitimation som inte kräver tillgång en smart mobiltelefon eller surfplatta. Teknisk utrustning och abonnemang är kostsamma och något som inte alla seniorer har råd med.

Ett fysiskt kort ger tydligare känslan av att det är en värdehandling.

6.3 Hur en ansökan om statlig e-legitimation görs

SPF Seniorerna stöder promemorians förslag att ansökan om statligt identitetskort även ska gälla för en ansökan om statlig e-legitimation.

Då båda legitimationerna ska finnas på samma kort bör även ansökan om de två vara densamma. Om följaktligen bestämmelserna för de båda legitimationerna är lika ökar tydligheten och förståelsen samt kan parallella regelverk undvikas.

6.4 Giltighetstiden för e-legitimation ska motsvara identitetskortet

SPF Seniorerna stöder promemorians förslag att giltighetstiden för den statliga e-legitimationen ska motsvara den som gäller för det statliga identitetskortet.

Se argumentationen under 6.3.

8.2 Nya regler om utfärdande av pass

SPF Seniorerna stöder promemorians förslag att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om att pass ska få lämnas ut på andra sätt än till sökanden personligen.

11.2 Övergångsperioden för andra identitetskort och e-legitimationer

SPF Seniorerna stöder promemorians förslag att nationella identitetskort, andra bärare av statliga e-legitimationer utfärdade med stöd av lagen om statlig e-legitimation och elektronisk identifiering fortsatt ska vara giltiga till dess att kortets giltighetstid löper ut.

Det vore orimligt att giltiga identitetshandlingar skulle ogiltigförklaras i förtid, dvs innan deras utgångsdatum. Motsatsen skulle skapa onödig oro och kostnader.

I detta ärende har SPF Seniorernas förbundsordförande beslutat. Martin Engman, samhällspolitisk chef, har varit föredragande.

Maria Larsson
Förbundsordförande

SPF Seniorerna är en av Sveriges största ideella organisationer med närmare en kvarts miljon medlemmar i cirka 700 föreningar över hela landet, samt Sveriges äldsta seniororganisation, bildad 1939. Förbundet är partipolitiskt och religiöst obundet och organiserar alla som har någon form av pension och deras partner.